

بهداشت فردی و عمومی

تا ارتقاء سلامت

مؤلفین:

دکتر کبری نوری

(استادیار دانشگاه جامع علمی کاربردی)

دکتر محمدحسین وزیری

(استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی)

دکتر فریبرز بختیاری

(استادیار دانشگاه جامع علمی کاربردی)

زیر نظر:

دکتر نسترن کشاورز محمدی

دانشیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

این کتاب برای رشته‌های بهداشت عمومی، آموزش بهداشت، بهداشت محیط،

خدمات سلامت، خدمات مدیریت سلامت، مددکاری اجتماعی، مدیریت

خدمات بهداشتی-درمانی، تالیف و تدوین شده است.

ویراستار: دکتر زهرا پنجعلی

۱۳۹۹

۳	۱- فصل اول - سلامت و بیماری
۴	۱-۱. تعریف سلامت و بیماری
۵	۱-۲. ابعاد مختلف سلامت
۷	۱-۳. طیف سلامتی
۸	۱-۴. عوامل تعیین کننده سلامت یا عوامل موثر بر سلامت
۱۰	۱-۵. عوامل تهدید کننده سلامت یا عوامل خطر بیماری
۱۲	۱-۶. مراحل سیر طبیعی بیماری ها
۱۴	۱-۷. گذار اپیدمیولوژیک و گذار سلامت
۱۹	۱-۸. پیشگیری و سطوح پیشگیری
۲۲	۱-۹. شاخص های سلامتی
۲۷	۲- فصل دوم - بهداشت عمومی
۲۸	۲-۱. بهداشت عمومی
۴۱	۲-۲. بهداشت برای همه (HFA) و مراقبت های بهداشتی اولیه (PHC) اصول، چهارچوب، اجزاء، ابعاد و سطوح
۵۵	۲-۳. سازمان های ملی و فراملی موثر در سلامت
۶۴	۲-۴. بهداشت عمومی از دیدگاه سازمان بهداشت جهانی در هزاره سوم میلادی
۷۱	۳- فصل سوم - آموزش بهداشت و ارتقا سلامت
۷۲	۳-۱. آموزش بهداشت
۷۶	۳-۲. ارتقاء سلامت
۸۷	۳-۳. ارتباطات و نقش آن در سلامت
۹۶	۳-۴. مشاوره در سلامت
۱۰۱	۳-۵. استفاده از فن آوری آموزشی در آموزش بهداشت
۱۰۷	۳-۶. برنامه ریزی بهداشتی
۱۱۴	۳-۷. پژوهش، تحقیق و ارزشیابی در بهداشت
۱۲۱	۴- فصل چهارم - بهداشت محیط
۱۲۲	۴-۱. بهداشت محیط و محیط زیست سالم
۱۲۳	۴-۲. بهداشت مواد غذایی
۱۲۷	۴-۳. بهداشت آب و فاضلاب
۱۳۴	۴-۴. بهداشت هوا

یکی از نعمت‌های بسیار ارز شمند خداوند، برخورداری از سلامتی است. بهره‌مندی از سلامتی در گرو عوامل و تعیین کننده‌های بسیاری می‌باشد. گرچه بهداشت به معنای علم و هنر پیشگیری از بیماری‌ها، افزایش طول عمر و افزایش سطح سلامتی در انسان است، اما امروزه همگان دریافته‌اند که برخورداری از سلامت، تنها با رعایت موازین بهداشتی به دست نمی‌آید و حتی فقط در حیطه بهداشت و درمان نیز تعریف نمی‌شود. رسیدن به سطح مطلوب سلامت، نیاز به برآورده شدن مولفه‌ها و تعیین کننده‌های اجتماعی و عملکرد و هماهنگی بخش‌های مختلف جامعه نیز دارد. مولفه‌هایی که اکثر آن‌ها خارج از کنترل یک فرد بوده و برای تامین آن‌ها نیاز به عزم عمومی، اراده اجتماعی و سیاسی و قوانین عام و خاص است. کتاب حاضر برای آشنایی با رویکرد جدید به مقوله سلامت و همچنین افزایش سطح سواد سلامت جامعه علی‌الخصوص دانشجویان رشته‌های بهداشت و سلامت و همچنین دانشجویانی که درس بهداشت بخشی از واحدهای اجباری دانشگاهی آنان است، نگاشته شده است. کتاب‌های بسیاری در زمینه سلامت و بهداشت وجود دارند، اما برخی از کتاب‌ها در سطح خیلی گسترده و برخی بسیار محدود و گذرا به بهداشت و سلامت پرداخته‌اند. از طرفی بسیاری از کتاب‌ها به روز نشده و هم چنان با رویکردهای زیست پزشکی به سلامت و بهداشت می‌نگرند.

بنابراین نیاز به کتابی بود که در عین سادگی و خلاصه‌گویی و پرداختن به مطالب مهم بهداشت و سلامت، مطابق با دانش جدید و روز بوده و از طرفی نیز بر فصل‌های دروس بهداشت و سلامت بخش اعظم جامعه بهداشتی و درمانی را پوشش دهد. کتاب حاضر با رویکرد جدید ارتقاء سلامت و با هدف آشنایی مخاطبین و دانشجویان با نگاهی نو به توسعه سلامت در جامعه و ارتقای کیفیت زندگی نگاشته شده است و شامل ۵ فصل و ۴۳ گفتار و مطابق با سرفصل‌های درس بهداشت فردی، عمومی و محیط می‌باشد که در هر فصل با توجه به سرفصل‌های این درس، موضوعات به طور ساده و مجمل و درعین حال کامل گنجانده شده است. در فصل اول سلامت و بیماری، فصل دوم بهداشت عمومی، فصل سوم آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، فصل چهارم بهداشت محیط و سرانجام در فصل پنجم بهداشت فردی مورد بررسی قرار گرفته است. در انتهای هر فصل چند سوال چالشی برای ایجاد تفکر خلاق در دانشجویان و خوانندگان و همچنین دغدغه‌مند کردن آنان در مورد مسایل سلامتی خود و جامعه‌شان گنجانده شده است. این کتاب پاسخگوی خوبی به نیاز همه دانشجویانی است که درس بهداشت یکی از واحدهای لازم آنان برای گذراندن در دانشگاه می‌باشد.

لازم به ذکر است که هر گونه نظر، نقد و پیشنهاد در مورد مطالب کتاب به پست الکترونیکی اینجانب به آدرس ذیل ارسال شود.

Noorika43@gmil.com

دکتر کبری نوری

پاییز ۱۳۹۹